

The Challenges of the Nursing Profession During the Covid-19 Pandemic From the Perspective of the Nursing Metaparadigm

Fatemeh Kazemi¹, Mohammad Ali Cheraghi^{2*}

1- Graduated of Nursing Management Critical Care and Nursing Management Department. School of Nursing and Midwifery. Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2- Professor, Nursing Management Department, School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Corresponding Author: Mohammad Ali Cheraghi, Professor, Nursing Management Department, School of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Email: mcheraghi@tums.ac.ir

Abstract

Introduction: The outbreak of the Covid-19 pandemic caused fundamental changes in the field of human resources, especially among the employees of the healthcare system. Nurses working in medical centers and hospitals face many challenges during the provision of medical services, which affect the quantity and quality of their services. Challenges that hinder the realization of joining professional nursing. Examining all challenges from the perspective of nursing metaparadigm will lead to the formation of a deep and broad view of the variety of problems and their effects on nursing.

Methods: A narrative review was used to write this letter to the editor.

Results: Being aware of the challenges in society and applying effective solutions leads to creating a systematic vision and active performance. Challenges achieved in 3 levels; Macro, mezo and micro are placed in 4 dimensions of person, environment, quality of health and nursing.

Conclusions: Paying attention to the variety of challenges and their effects from the philosophical point of view and metaparadigm of nursing will broaden the vision of the leaders and managers of this profession. Improving the professional competence of nurses depends on having the right environment and professional requirements. The goal of health for all, which is one of the goals of sustainable development, will be realized with the realization of professional nursing in the society.

Keywords: Nursing, Metaparadigm, Challenges, Covid-19 pandemic.

چالش های حرفه پرستاری در طی پاندمی کووید-۱۹ از نگاه متاپارادایم پرستاری

فاطمه کاظمی^۱، محمدعلی چراغی^{۲*}

۱- کارشناسی ارشد، گروه مدیریت دانشکده پرستاری و مامایی علوم پزشکی تهران، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
 ۲- استاد، گروه مدیریت پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

نویسنده مسئول: محمدعلی چراغی، استاد، گروه مدیریت پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
 ایمیل: mcheraghi@tums.ac.ir

چکیده

مقدمه: وقوع پاندمی کووید-۱۹ موجب تحولات اساسی در حوزه نیروی انسانی به ویژه در میان کارکنان نظام بهداشت و درمان شد. پرستاران شاغل در مراکز درمانی و بیمارستان ها در طی ارائه خدمات درمانی با چالش های متعددی مواجه می باشند که کمیت و کیفیت میزان خدمات آنان را تحت تاثیر قرار می دهد. چالش هایی که به تحقق پیوستن پرستاری حرفه ای را با مانع مواجه می کند. بررسی کلیه چالش ها از دیدگاه متاپارادایم پرستاری موجب شکل گیری دیدی عمیق و گسترده به تنوع مشکلات و تاثیرات آن ها به پرستاری خواهد شد.

روش کار: برای نوشتن این نامه به سردبیر از مرور روایتی استفاده شد.

یافته ها: هوشیاری از چالش های موجود در جامعه و به کار بستن راهکارهای اثربخش منجر به ایجاد دید سیستماتیک و عملکرد فعال می شود. چالش های به دست آمده در ۳ سطح؛ ماکرو، مزو و میکرو و در ۴ بعد فرد، محیط، کیفیت سلامت و پرستاری قرار می گیرند.

نتیجه گیری: توجه به تنوع چالش ها و تاثیرات آن ها از دیدگاه فلسفی و متاپارادایم پرستاری موجب گسترده شدن بینش رهبران و مدیران این حرفه می شود. ارتقای شایستگی و صلاحیت حرفه ای پرستاران منوط به در اختیار داشتن محیط مناسب و الزامات حرفه ای است. هدف سلامت برای همه که از جمله، یکی از اهداف توسعه پایدار می باشد با واقعیت یابی پرستاری حرفه ای در جامعه به تحقق می پیوندد.

کلیدواژه ها: پرستاری، متاپارادایم، چالش ها، پاندمی کووید-۱۹.

سردبیر محترم

کووید-۱۹، بر نیروی کار پرستاری دارد، مورد توجه همگان قرار گرفت.

دست و پنجه نرم کردن پرستاران با خواسته های بی سابقه بیماران، فرسودگی فیزیکی و مواجه شدن با فشارهای سلامت روانی و دیگر چالش ها موجب شده است (۲) که مفهوم ریشه ای و فلسفی حرفه پرستاری به خوبی تحقق پیدا نکند. تأثیری که پاندمی کووید ۱۹، بر حرفه پرستاری گذاشته است را می توان از نگاه فلسفی و متاپارادایمی ۱ در ۴ بعد متاپارادایم؛ فرد، محیط، سلامت و پرستاری بررسی کرد. چنین نگاه جامع به سلامتی و نیز دقت به وضعیت رفاه فرد، به پرستاران دارای صلاحیت حرفه ای این امکان را می دهد که نه تنها نیازهای فیزیکی بیمار خود را برآورده

اولین مورد ابتلا به بیماری کووید-۱۹ در دسامبر سال ۲۰۱۹ میلادی در شهر ووهان چین شناسایی شد و در سپتامبر سال ۲۰۲۰ میلادی، مردم سراسر جهان را درگیر کرد (۱). این بیماری تا ۱۶ دی ماه سال ۱۴۰۱، منجر به ابتلای ۶۶۷،۵۰۶،۵۱۸ نفر و مرگ حدود ۶۷۰،۳۶۶ نفر در سراسر جهان و ابتلای ۷،۵۶۱،۴۲۶ و مرگ ۱۴۴،۶۹۹ نفر در ایران شد (۱).

وقوع این پاندمی در جهان موجب تحولات اساسی در زمینه نیروی انسانی به ویژه در حوزه نظام سلامت شده است. آسیب شغلی منحصر به فرد و تاثیر پیچیده ای که پاندمی

مشکلات مربوط به سلامت روان جامعه، پیشگیری اجتماعی ضعیف و نابرابری های اجتماعی، ناکافی بودن ساختار و تجهیزات درمانی و وضع قوانین اجتماعی مانند؛ محدودیت فاصله اجتماعی، افزایش پسماندهای غیرقابل بازیافت، مخاطرات اکوسیستم، ضعف آموزش بهداشت در شبکه های اجتماعی و جدی نگرفتن این بیماری در بین عموم مردم در سطح ماکرو، محدودیت در پذیرش به لحاظ نداشتن فضای فیزیکی و ناکافی بودن منابع محیطی مانند؛ نور، سرما و یا گرما و عدم ملاقات بیمار با اعضای خانواده در سطح مزو، تفاوت های فرهنگی، تبعیض های جنسی، ارتباطات محدود بیمار و حمایت های اجتماعی اندک خانواده و دوستان در سطح میکرو مطرح است.

متاپارادایم سلامت؛ بر سطح کیفیت سلامت (جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی) و نیز دسترسی به مراقبت های سلامتی تمرکز دارد (۳).

نداشتن دستورالعمل برای ردیابی افراد مشکوک به بیماری، چالش تخصیص منابع و توزیع ناعادلانه آن در میان استان ها و حتی بیمارستان های یک استان، ناکافی بودن حمایت های سازمان های مردم نهاد، مهیا نبودن زمینه های مراقبت در منزل (فقدان اطلاعات و نبود نظارت کافی و دقیق) در سطح ماکرو، نوع و ساختار سازمان های درمانی (دولتی، خصوصی، تامین اجتماعی) در سطح مزو، تضاد طبقاتی، چالش های اقتصادی و بیکاری ناشی از ماندن در خانه، مشکلات معیشتی و اقتصادی بیماران و اعتقادات و ایمان به خدا میزان کیفیت سلامت فرد را تعیین می کنند که در تحقق پرستاری و امر مراقبت بی تاثیر نخواهند بود. متاپارادایم پرستاری؛ به نحوه به کارگیری دانش و مهارت خود در مراقبت از بیمار و همچنین ویژگی های یک پرستار با کفایت (همدلی و شفقت با بیمار) توجه دارد (۳). چنین نگاه فلسفی که هم راستایی با مفهوم مراقبت چهار گانه سمفونیک پرستاری از بیمار دارد، به ایجاد هماهنگی میان گیرنده های حسی تفکر، گفتار و عمل در پرستاران برای خلق یک پرستاری سمفونیک فکری ۲، معنوی ۳، اخلاقی ۴ و زیبایی شناختی ۵ حرفه ای اشاره دارد (۴). بدین وسیله با درک معانی در برخورد با بیمار، برقراری ارتباط معنادار، انجام ماهرانه مداخلات و برقراری هارمونی خاص میان چهار گانه سمفونیک در عمل می توان مراقبت های پرستاری با کیفیتی را به بیماران ارائه داد.

عدم دستیابی به غنای سمفونی در تحقیقات پرستاری تنها

کنند، بلکه نیازهای اجتماعی و عاطفی آن ها را نیز مورد توجه قرار دهند (۳).

متاپارادایم؛ مجموعه ای از مفاهیم و گزاره هایی است که پدیده های مربوط به یک رشته را بیان می کند. به عبارت ساده همه ویژگی هایی که می توانند برای پرستار شدن در یک چارچوب واحد قرار گیرند، را شامل می شود. تحقق مفهوم متاپارادایم پرستاری به علت وجود چالش های متعددی که در طی پاندمی کووید-۱۹ وجود دارد با موانعی مواجه است. کلیه چالش های هر بعد را می توان در سه سطح ماکرو (در سطح جامعه و کشور)، مزو (در سطح سازمانی و بیمارستان ها) و میکرو (شخص و خانواده) تقسیم کرد که به صورت سیستماتیک در ارتباط با هم هستند و از یکدیگر تاثیر می پذیرند.

در نوع متاپارادایم فرد؛ به کلیه نیازهای بیمار به عنوان یک انسان شامل؛ نیازهای جسمانی، معنویت، نیازهای روحی، روانی، اجتماعی و فرهنگی نیز نگاه می شود. هدف نهایی این نوع نگاه توانمندسازی بیمار برای مدیریت سلامت و رفاه بیمار است.

کمبود تجهیزات خود محافظتی برای پرستاران، ترس از برقراری تماس با بیماران، کمبود نیروی پرستار، کمبود و توزیع نابرابر منابع در سطح ماکرو، کاهش مراجعه به مراکز خدمات درمانی و در نتیجه چالش اساس در نظام اقتصاد سلامت سازمان ها، فشردگی زمان، بالا بودن حجم کار و محدودیت در استفاده فضای فیزیکی برای بیماران بستری در سطح مزو موجب محدودیت در تامین نیازهای بیماران می شود. همچنین چالش هایی که در سطح میکرو و از سوی خود بیمار وجود دارد مانند: سطح سواد و معلولیت فرد، پایین بودن سطح هوشیاری و نیمه هوشیاری بیماران و آنالیکه در طی اتصالات با تجهیزات در بیان نیازهای خود ناتوان هستند، منجر به مغفول ماندن نیازهای جسمی، روحی، روانی، معنوی، اجتماعی و فرهنگی بیمار می شود. نیازهایی که نظر به آنان به موجب افزایش انعطاف پذیری و ارتقای تاب آوری زیستی، روحی، روانی و همچنین فرهنگی-اجتماعی خواهد شد. توجه به تفاوت های فرهنگی، اجتماعی و حساسیت های موجود در میان بیماران نیاز به نگاه ویژه ای برای شناخت ویژگی های فردی دارد.

متاپارادایم محیط به بررسی عوامل محیط اطراف بیمار شامل؛ محیط فیزیکی، محیط عاطفی (ارتباطات با خانواده و دوستان) و نیز محیط اجتماعی و فرهنگی می پردازد (۳).

بوسیله یک ابزار (۵)، ناشناخته بودن ویروس، تناقض در درمان های دارویی، بالا بودن میزان مرگ و میر در میان کارکنان گروه درمان (۶) در سطح ماکرو، کاربردپذیری پایین وسایل حفاظت فردی، فرسودگی شغلی و کار مداوم، برنامه کاری نامتعارف، انتقال نیرو در بین بخش ها به صورت غیر داوطلبانه، حمایت ناکافی سازمان، کیفیت کم زمان استراحت، قوانین و اطلاعات متناقض و کافی نبودن آموزش های اختصاصی ویروس کرونا، عدم حمایت از پرستاران فداکار و شاغل و حتی تناقض در رعایت حقوق بیماران و ارائه خدمات درمانی به پرستاران در زمان بیماری همانند سایر بیماران (۷) در سطح مزو قرار می گیرد.

فاصله گیری عموم از کارکنان سلامت و زدن انگ اجتماعی به آن ها و خانواده هایشان (۷)، اختلالات جسمی و روانی کارکنان نظام سلامت در پی کرونا، تفاوت در ارزش ها و نگرش فردی در میان پرستاران در سطح میکرو موجب کاهش انگیزه، خستگی از کار و شفقت ورزی، تغییر در نوع و جهت نگرش و میزان تعهد در پرستاران می شود (۸) که به نوبه خود می تواند بر خدمات درمانی تاثیر بگذارند.

با توجه به چالش هایی که در بالا ذکر شد، نکته قابل توجه در این میان افول و کاهش صلاحیت حرفه ای پرستاران در امر مراقبت از بیماران است که تاثیر گرفته از این چالش ها می باشد. آماده سازی و برنامه ریزی اقدامات روزانه، برقراری ارتباطات برای انتقال اطلاعات ضروری و نیز مستندسازی آنها در محیط کار، کنترل سیستم های مدیریت حادثه و واکنش به بلایا، ایمنی و امنیت، ارزیابی و جمع آوری داده ها به عنوان مبنایی برای اقدامات بعدی، اجرای مداخله های درمانی و بالینی، ارتقا توانمندی های فردی، اجتماعی و اخلاق حرفه ای برای پرستاران از جمله، ویژگیهای شایسته پرستاران در بحران است (۹).

بنابراین، لازم است به بحث پرستاری از نگاه فلسفی در شرایط بحران نگاه ویژه ای شود، تا بدین وسیله دستیابی به اهداف توسعه پایدار و سلامتی برای همه محقق شود. طراحی یک استراتژیک واحد، منعطف و فراگیر مبتنی بر

مرجعیت علمی و تخصصی با هدف کاهش اتلاف منابع، حکمرانی مسئولانه و عالمانه با روند بازبایی و کنترل به موقع به تغییرات مثبت و جابجایی در نیازهای بهداشتی- جمعیتی، جلب اعتماد عمومی، انعطاف پذیری و در عین حال اقتدار حاکمیت در خدمت مصلحت عمومی، اولویت بندی تخصیص منابع به بخش بهداشت و درمان و ادغام در برنامه های ملی با تعریف بسته خدمات درمانی و بالینی ضروری متناسب با اولویت کشور، نیاز به رهبری و حمایت از سطح بالا برای غلبه بر انگ و تبعیض اجتماعی، سیاستگذاری با محوریت شناسایی و حمایت از افراد نیازمند، همکاری و مساعدت های دولت برای استفاده از مکان های عمومی مانند مساجد، ورزشگاه ها، فرهنگسراها و مکان های عمومی و برنامه ریزی های برای حل چالش های خدمات اطلاع رسانی و افزایش سواد اطلاعات سلامت و سواد رسانه ای سلامت عموم مردم از جمله، راهکارهای مطلوب در حل چالش های سطح ماکرو می باشند.

توسعه همکاری و مشارکت بخش های دولتی- خصوصی با هدف ایجاد کیفیت و دسترسی به خدمات، تامین ملزومات و تجهیزات درمانی با مشارکت کمک های مردمی و خیریه، توسعه همکاری با شرکت های نوآوری و فناوری های مهندسی پزشکی داخلی و خارجی با عقد قراردادهای طولانی مدت، طراحی سیستم ردیابی تماس با ایجاد ارتباط میان مردم و تیم کارکنان درمان، جذب کارکنان جوان و فارغ التحصیلان دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور در طی فرآیند سریع استخدامی، ترویج برنامه های قدردانی و طراحی کمیون های تشکر از پرستاران از راهکارهای قابل اجرا در سطح مزو هستند.

ارائه بسته های اقتصادی و تشویقی به خانواده ها، پرستاران و ترویج برنامه های آموزشی، مشاوره ای و حمایتی از سوی رسانه های اجتماعی با هدف ارتقای فرهنگ از جمله، راهکارهای پیشنهادی برای بهبود چالش های موجود در سطح میکرو می باشد که می توان در این راستا به کار بست.

References

1. <https://www.worldometers.info/coronavirus>
2. Kazemi F, Mossadegh Rad AM, Chiraghi MA. Designing and validating a questionnaire to measure the reasons for the factors related to intention turnover of nurses in the covid-19 pandemic. *Q J Nurs Manag.* 2022;11(3):
3. Branch C, Deak H, Hiner C, Holzwart T. Four nursing metaparadigms. *IU South Bend Undergrad Res J.* 2016;16:123
4. Clarifying the concept of the four-season symphony (I SEA) in nursing practice: A Wilson's approach to concept analysis
5. Ghane G, Cheraghi MA, Pashaeypoor S, Najafi F. Concept analysis of the Four-Season-Symphony of Intellectuality–Spirituality–Ethics–Esthetics (FSS: I SEA) in nursing research. In: *Nursing Forum.* Wiley Online Library; 2021. p. 693–702.
6. Lee SM, Kang WS, Cho A-R, Kim T, Park JK. Psychological impact of the 2015 MERS outbreak on hospital workers and quarantined hemodialysis patients. *Compr Psychiatry.* 2018;87:123–
7. Mohammadi F, Radfar M, Hemmati Maslak Pak M. Workplace challenges and nurses recovered from COVID-19. *Nurs Ethics.* 2022;29(2):280–92
8. Lai J, Ma S, Wang Y, Cai Z, Hu J, Wei N, et al. Factors associated with mental health outcomes among health care workers exposed to coronavirus disease 2019. *JAMA Netw open.* 2020;3(3):e203976–e203976.
9. ICN COVID-19 Update: Strong National Nursing Associations providing vital lead during COVID-19 crisis-. [Internet] . 13 March 2020. Available: <https://www.icn.ch/news/icn-covid-19-update-strong-national-nursing-associations-providing-vital-lead-during-covid-19>(Accessed. .1.FAB.2023)